

EU-kommissionen
E-mail: EU2020@ec.europa.eu

Jag har nöjet att översända Sacos synpunkter på kommissionens samråd om framtidsstrategin "EU 2020". Bilagt är den skrivelse som Saco lämnat till den svenska regeringen.

Med vänlig hälsning

Åke Zettermark
Internationell sekreterare
Sveriges Akademikers Centralorganisation, Saco

Åke Zettermark
International Secretary
ake.zettermark@saco.se

Saco
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

Plusgiro: 5 61 56-3
Bankgiro: 575-8933

Anna Odhner

Statsrådsberedningen
103 33 Stockholm

Samråd om EU:s framtidsstrategi "EU 2020" KOM (2009) 647 slutlig

Saco vill lyfta fram följande huvudpunkter:

1. *Forskning*

Saco anser att Sverige bör driva forskningsfrågorna som en huvudpunkt i EU:s framtidsstrategi. Forskningen har en huvudroll för att modernisera och integrera den europeiska ekonomin. Det är viktigt att de gemensamma resurserna fördelas om, t.ex. genom en tidig omprövning av jordbrukspolitiken, så att EU kan genomföra en kraftfull gemensam forskningssatsning under de kommande åren.

2. Den gemensamma forskningssatsningen är inte bara en fråga om pengar. För att få full effekt är det nödvändigt att etablera kloka principer. Medlen ska inte fördelas efter nationella kvoter. Sedan de gemensamma politiska organen angett inriktningen bör inomvetenskapliga kriterier spela den avgörande rollen när EU:s forskningsråd fördelar resurserna. Det är angeläget att EU:s forskningsstöd inriktas på områden som är för kostnadskrävande och för långsiktiga för enskilda medlemsländer att bära.

3. *Högre utbildning*

Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för långsiktig hållbar ekonomisk tillväxt. Därför är det glädjande att se att satsningar på utbildning och forskning lyfts fram som kärnområden för de kommande tio åren. Allmänna satsningar på högre utbildning och forskning är viktiga. EU:s viktigaste bidrag borde vara att underlätta rörligheten mellan olika länders utbildningssystem, inom EU och mellan EU-länder och icke-EU-länder, genom att stödja Bolognaprocessen och genom konkreta utbytesprogram.

4. *Jämställdhet*

Ett mer jämställt Europa är önskvärt ur ett moraliskt och inte minst ekonomiskt perspektiv. Med tanke på den demografiska utmaning som Europa står inför är det på lång sikt avgörande att öka kvinnors sysselsättningsgrad. Ett jämställt Europa kräver fortsatt nolltolerans mot diskriminering och

genomförande av jämställdhetsåtgärder, såsom god tillgång på högkvalitativ barnomsorg och en generös föräldraförsäkring.

5. *Bekämpa ekonomiska krisen - men behåll långsiktigheten*
EU 2020 kommer de första åren att präglas av den ekonomiska krisen och de stora budgetunderskott som vissa medlemsstater dragit på sig. Omfattande ekonomiska stimulanspaket har genomförts inom ramen för den ekonomiska återhämtningsplanen. Europeiska Rådet har satt som mål att stimulanserna ska dras tillbaka senast 2011. Arbetslösheten i Europa spås dock fortsätta att öka. "Exit"-strategier måste ta hänsyn även till situationen på arbetsmarknaden. Det är oklokt att låsa sig vid en specifik tidpunkt för genomförandet av dessa "exit"-strategier. Samtidigt som Saco delar uppfattningen att det är angeläget att återställa hållbara offentliga finanser måste det ske på ett sådant sätt att sysselsättningen stadgas och framtidsinvesteringar kommer till stånd.
6. Krisen har visat hur stort inflytande den internationella finanssektorn har på samhällsekonomier. För att skapa en långsiktigt hållbar tillväxt och undvika framtida finanskriser fordras det ambitiösa reformer för att stabilisera den finansiella sektorn så att den mer effektivt kan understödja den reala ekonomin.
7. *Arbetsmarknadspolitik*
För att skapa fler arbetstillfällen och få ner arbetslösheten i Europa till rimliga nivåer krävs en tillväxtpolitik som kompletteras med en aktiv arbetsmarknadspolitik. Under tidigare återhämtningar har sysselsättningseffekterna släpat efter, till den grad att slagordet "jobless growth" myntades. En aktiv arbetsmarknadspolitik med effektiva åtgärder för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden, och investeringar i livslångt lärande och kompetenshöjning av arbetskraften kan påskynda utvecklingen.
8. Den ökande ungdomsarbetslösheten måste bekämpas. Unga människor har drabbats av den ekonomiska krisen och ungdomsarbetslösheten inom EU nådde under 2009 alarmerande nivåer. För att lösa detta behövs en mängd åtgärder bl.a. måste övergången mellan studier och arbete underlättas, exempelvis genom ökade möjligheter för praktik och ökad samverkan mellan lärosäten och arbetsliv. Det gäller inte bara studenter med grundexamen – även de forskarutbildades kompetens måste tas bättre till vara.

9. *Strukturfonderna*

Finansieringsstöd från strukturfonderna, i synnerhet från den Europeiska Socialfonden, ESF, kommer att bli nödvändigt för att stödja EU 2020. Syftet med strategin bör nu lyftas in i översynen av EU:s långsiktiga budget, inte minst för att få bättre tidsmässig samordning mellan strategiarbetet och finansieringsfrågorna. Sacos inriktning är att ESF liksom tidigare bör bidra till att skapa tydliga mervärden till såväl europeisk som nationell innovationspolitik, inte minst genom stöd till arbetsrelaterad kompetensutveckling.

10. *Processen*

Det kan vara klokt att dela perioden i två perioder med ett fåtal centrala mål som ska uppfyllas den första femårsperioden. Målen måste vara möjliga att följa upp med helst redan befintliga väl erkända statistiska mått som kan användas i samtliga medlemsstater.

Sacos erfarenheter av den hittillsvarande processen med den öppna samordningsmetoden är att rådets rekommendationer till medlemsstaterna blivit alltmer tandlösa. Om Europeiska Rådet ska äga processen och uttala rekommendationer om politiken i medlemsstaterna finns en fortsatt risk för urvattnade kompromisser. Därför bör övervägas att kommissionen ges rollen att ensamt utfärda rekommendationerna till medlemsstaterna.

Utöver punkterna ovan vill Saco komplettera med följande:

11. Saco ställer sig bakom den skrivelse som Nordens fackliga samorganisation, NFS, under hösten 2009 överlämnat till regeringskansliet; *"Ett Europeiskt program för tillväxt, trygghet och arbete. Nordiska fackliga synpunkter på Lissabonstrategin efter 2010"*.
12. Vidare; Saco gav tillsammans med LO och TCO uppdrag åt professor Lars Magnusson, Uppsala universitet, att analysera Lissabonstrategins resultat samt att diskutera vad en kommande strategi bör innehålla. Uppdraget finns redovisat i skriften *"Europa efter Lissabon – lärdomar av Lissabonstrategin 2000-2009"*. Skriften har överlämnats till regeringskansliet.
13. Sacos förhoppning är att de rekommendationer som Magnusson tar upp i sju punkter ska vara vägledande i arbetet med den framtida strategin.

- EU ska matcha den globala konkurrensen med en välfärdspolitik och social sammanhållning. (Enligt Lissabonfördraget ska EU nu kallas en social marknadsekonomi.)
- Tillväxtens innehåll måste betonas mer liksom dess fördelning.
- Övergången till en mer kunskapsbaserad ekonomi är viktig. Det är ett långsiktigt arbete där man inte ska förvänta snabba resultat. Det krävs därjämte en aktiv politik för att inte ökade sociala klyftor i samhället ska uppstå.
- Länder med relativt generösa system för inkomstersättning vid sjukdom och arbetslöshet har haft en bättre ekonomisk tillväxt sedan 2000 och en högre andel av befolkningen i arbete. Det visar att bra trygghetssystem kan främja tillväxt och sysselsättning.
- Genom att minska subventionerna till jordbruket skulle resurser kunna frigöras för investeringar i infrastruktur, utbildning och forskning, t ex satsningar på en grönare teknologi.
- Inte bara flera jobb behövs utan också bättre jobb. En stor del av sysselsättningsökningen sedan år 2000 har varit s. k. atypiska jobb med sämre arbetsvillkor.
- Involvera arbetsmarknadens parter, de spelar en central roll för den typ av social sammanhållning som varit en kärnpunkt i Lissabonstrategin.

Med vänlig hälsning

Anna Ekström

Ordförande, Saco

Åke Zettermark

Internationell sekreterare, Saco